

DİSK/GENEL-İŞ

EMEK

GAZETESİ

TÜRKİYE GENEL HİZMETLER İŞÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANI

13 ŞUBAT 2017

ÖZEL SAYI 149

ZORUNU
BES'e
HAYIR!

KAMU

Emeklilik Sistemi

HAKTIR!

BİLGİLENELİM

Bireysel Emeklilik Sistemi Nedir?

Bireysel emeklilik sistemi (BES), özel emeklilik fonlarına yatırılan primle orantılı olarak belirli bir sürenin sonunda bir gelir sağlamayı vaat eden özel sigortacılık faaliyetidir. Prim ödemesi bittikten sonra sağlanacak gelir sabittir; artması söz konusu değildir.

Kamu Emeklilik Sistemi Nedir?

Emeklilik sisteminin kamu organlarınca idare edildiği, sosyal devlet politikası gereği yurttaşların yaşlılığında gelecek kaygısı duymamasını amaçlayan, toplumsal ve kuşaklar arası bir dayanışma içeren, emeklilik gelirlerinin günün ekonomik koşullarına göre belirlendiği bir sistemdir. Aynı zamanda kamusal bir hak niteliğindedir.

Bireysel Emeklilik, Emeklilik Sisteminin Özelleştirilmesi midir?

Zorunlu bireysel emeklilik sistemi, kamu emeklilik sisteminin yerine geçirmeye çalışılmaktadır. Zorunlu bireysel emeklilik sistemi çoğu çokuluslu olmak üzere büyük sigorta şirketlerinin emeklilik fonlarıyla işletilecektir. Bu nedenle ücretlilere zorunlu bir uygulamaya olduğu için emeklilik sisteminin özelleştirilmesi demektir.

Bireysel Emeklilik Zorunlu mudur?

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine göre 45 yaşını doldurmamış çalışanlar (işçiler ve kamu görevlileri) 1 Ocak 2017'den itibaren kademeli olarak zorunlu/otomatik olarak ve yüzde üç katkı payı ödeyerek BES'e katılacaktır. Zorunlu BES'te çalışanlardan sosyal güvenlik primine esas brüt kazançlarının yüzde üçü oranında kesinti yapılacaktır.

Çalışan İstedığı Emeklilik Şirketini Seçebilir mi?

Hayır, seçemez. Çalışan işverenin Kanun hükümlerine göre düzenlediği bir emeklilik sözleşmesiyle emeklilik planına dâhil edilir.

Bireysel Emeklilik Sistemine Devlet Katkı Yapacak mıdır?

Cayma hakkının kullanılmaması hâlinde, sisteme girişte bir defaya mahsus olmak üzere bin Türk lirası tutarında ilave Devlet katkısı sağlanır. Ayrıca katılımcı adına bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı paylarının yüzde yirmibeşine karşılık gelen tutarı kadar devlet katkısı yapılır. Devlet katkı tutarı bir takvim yılında bürüt asgari ücret tutarını geçemez. Zorunlu BES'te 10 yıl sonra ödeme almak isterseniz devlet katkısının %60'ını, 55 yaşınızı beklerseniz tümünü alabileceksiniz.

Bireysel Emeklilik Sisteminde Gelir Garantisi Var mıdır?

BES'te ne şirketler ne de devlet birikimlere getiri/gelir garantisi vermemektedir. Birikimler, fonların piyasada değerlendirildiği enstrümanların getirisine bağlıdır.

Zorunlu Bireysel Emeklilik Sistemi Çifte Emeklilik Sağlayabilir mi?

Şu anda kamusal sosyal güvenlik sisteminde yaşlılık, malul-lük ve ölüm aylığı için prime esas kazancın yüzde 20'si oranında kesinti yapılmaktadır. Yüzde 20 prim kesintisiyle ödenen ve pek çok emekli için yetersiz olan emekli aylığına denk bir gelirin BES'ten yüzde üç primle beklenmesi düşünülemez. Böyle bir beklentiye girmemek gerekir.

Türkiye'deki Bireysel Emeklilik Fonlarının Son yıllardaki Performansı nasıldır?

Türkiye'deki BES fonları 2011-2014 arasında reel getiri açısından zarar etmiştir. 2011'de yüzde 10'un üzerinde zarar eden BES fonları, 2012 yüzde 9 net getiri sağladı, 2013'te ise yüzde 7-8 civarında zarar etmiştir. Türkiye'deki BES fonlarının getiri performansı OECD ortalamasının çok altında seyretmiştir.

Zorunlu Bireysel Emeklilikten Çıkılabilir mi? Cayma hakkı süresi ne kadar?

Emeklilik şirketi tarafından bireysel emeklilik sözleşmesine dâhil edildiğini bildirdiği tarihten itibaren 2 ay içerisinde cayma hakkı kullanılmalıdır.

Cayma Hakkını Kullanmak İçin Bildirim Nereye, Nasıl Yapılacak?

Cayma bildirimini işverene veya emeklilik şirketine, posta yoluyla veya güvenli elektronik iletişim araçlarıyla yani kısa mesaj, elektronik posta, faks gibi saklanabilir iletişim yöntemleriyle yapılabilecek.

2 Aylık Süre İçerisinde Cayma Hakkını Kullananların Bir Kaybı Olur mu?

Hayır. Cayma bildirimini yapıldıktan sonra on iş günü içinde ödenen katkı payları, varsa hesabında bulunan yatırım gelirleri ile birlikte çalışana iade edilir.

Cayma Hakkını Kullananlardan Yapılan Kesintilerin Geri Ödemesi Gecikirse Ne Olacak?

Ödemenin geciktirilmesi durumunda doğan zararlar 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanununun 2 nci maddesi çerçevesinde belirlenen ticari işler için uygulanacak temerrüt faizi de yürütülerek karşılanır.

Cayma Hakkı Süresi Bittikten Sonra Sistemden Ayrılmak Mümkün mü?

Cayma süresinden sonra da çalışan dilediği zaman sistemden ayrılabilir.

Cayma hakkı süresinden sonra sistemden ayrılanların bir kaybı olur mu?

Evet. Cayma hakkı süresinden sonra sistemden ayrılanlardan giriş aidatı başlangıçta tahsil edilmemiş ise bunun kesintisi yapılacaktır. Ayrıca fon işletim gider kesintisi yapılabilecek.

Sistemden Ayrılanlar Yeniden Zorunlu Olarak Sisteme Dahil Edilecek mi?

Sistemden kendi isteğiyle ayrılanlar 2 yılda bir tekrar sisteme dâhil edilebilirler. Hazine Müsteşarlığı bu süreyi 1 yıla kadar azaltmaya ve 3 yıla kadar artırmaya yetkilidir.

EMEĞİMİZE SAHİP ÇIKIYORUZ! ZORUNLU BES'TE KALMIYORUZ!

Zorunlu BES, esas olarak özel emeklilik sisteminin ücretlilere dayatılmasıdır. İşçilerin özel emeklilik sigortası talepleri olamaz; işçinin beklentisi emekli olduğunda yeniden çalışmaya muhtaç olmayacağı bir emeklilik maaşı ve ücretsiz sağlık hizmetidir. Bu haklı beklentiyi karşılamak zorunda olan ise devlettir.

İşçi çalıştığı süre içinde devlete vergi ve prim ödemiştir; çalışma çağında üzerine düşeni yapmış, emeklilik çağında ise devletten üzerine düşeni yapmasını beklemektedir.

Zorunlu BES ile devlet aslında kendi üzerine düşeni yapmaktan caymaya kalkışmaktadır; işçiye düşen ise devleti bu girişimden caydırmak ve kamu emeklilik sistemini ortadan kaldıracak her türlü girişime dur demektir.

Özel sigortacılık faaliyeti olan BES, kamu emeklilik sisteminin tasfiye planıdır.

Ve DİKKAT:

Ne özel emeklilik şirketleri ne de devlet birikimlere getiri/gelir garantisi vermemektedir. Birikimler, fonların piyasada değerlendirildiği enstrümanların getirisine bağlıdır.

Çalışma hayatı boyunca ödenen primlerin sonucu olarak ele geçen emekli maaşı bile yetersizken ücretten kesilecek yüzde 3 primin piyasa getirisinin ikinci bir emekli maaşı olması aldatmacadır.

Zorunlu BES ile yurt içi tasarrufların artırılacağı ifadesi bile amacın işçiye ikinci bir emeklilik maaşı olmadığı kabulüdür.

Ücret gelirlerinden yapılacak prim kesintisi ile sermayenin kaynak ihtiyacına çözüm bulunmak istenmektedir.

Özel emeklilik sisteminin en kapsamlı uygulandığı Şili'de kamu emeklilik sistemi tasfiye olmuş; işçilerin emekli maaşları asgari ücretin altına düşmüştür. Şimdi işçiler eylemedir.

Ve DİSK'in de belirttiği gibi;

- ◆ Zorunlu BES işçilerin iradesi dışında ücretlerinin yüzde üç azalması demektir.
- ◆ Zorunlu BES asgari ücrete yapılan 104 TL zammın yarısının kesilmesi demektir.
- ◆ Zorunlu BES bir emeklilik sigortası değil riske dayalı belirsiz bir yatırım sistemidir.
- ◆ Zorunlu BES'te ikinci emeklilik hayaldir.
- ◆ Zorunlu BES'te devlet garantisi yoktur.
- ◆ Zorunlu BES'te emeklilik aylığı garantisi yoktur.

Bu nedenlerle DİSK/Genel-İş olarak işçilere CAYMA HAKLARINI kullanmalarını tavsiye ediyoruz.

Zorunlu Bes'ten Cayma Dilekçesi

...../...../.....

(İşyeri İsmi/ Ünvanı)

25/08/2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6740 sayılı yasa ile 28/03/2001 tarihli 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'na eklenen EK Madde 2'ye göre dahil edilmiş olduğum zorunlu bireysel emeklilik sisteminden, yine aynı ek maddenin, "Çalışan, emeklilik planına dahil olduğumun kendisine bildirildiği tarihi müteakip iki ay içinde sözleşmeden cayabilir" bendine istinaden bireysel emeklilik sisteminden caydığımı, tarafımdan kesilen katkı payları ile varsa hesabımda bulunan yatırım gelirlerinin on gün içinde kesinti yapılan maaş hesabıma aktarılması hususunda gereğinin yapılmasını arz ederim.

AD SOYAD
(İmza)

Adres:

Telefon:

T.C. Kimlik No:

